Az egyéni konzultáció

Nem is olyan régen csak az idegen szavak szótárában húzódott meg nagy szerényen a konzultáció szó. A „tudomány fellegvárában", a régi egyetemek didaktikai gyakorlatában alig ismerték. Arra nem is gondoltak, hogy fegyelmezett kötelesség-teljesítésre szoktassák, neveljék a rájuk bízott embereket. A rendszeres tanulás problémája fel sem merült. „Nem vagyunk a dedóban" jeligére a modern úri anarchia züllesztő mélye elsikkasztotta a hivatástudatot, a fegyelmet, a lelkiismeretes munkát, mint valami lomtárba illő holmit, vagy kinőtt ruhát. Valamelyes fülbegyónás-szerű egyéni foglalkozás előfordulhat ugyan, de ez a klerikalizmus „kifürkészhetetlen titkaiba" beavatott benfentesek csaknem kizárólagos monopóliuma volt és a „neveltek" lelkiismereti terrorizálását szolgálta.

Pártunk kezdeményezésére és irányításával a legjobb egyetemi oktatók és hallgatók közös erőfeszítésének eredményeként ez az állapot egyszer s mindenkorra a multé. Ma már világosan látják előadóink, milyen felelős munkával jár az egyetemi hallgatóknak a párt, a haza és a szakma szeretetére való nevelése. A hallgatók nevelésének és oktatásának elengedhetetlen velejárója az egyéni konzultáció, melynek központi célja nem lehet más, minthogy ezzel is hozzájáruljunk a magasan kvalifikált szocialista szakember képzéséhez. Az egyéni konzultáció ne intézményesített ellenőrzés legyen, hanem a hallgatók hivatástudatának elmélyítését, szakmájuk megszeretteté szolgálja. El kell érnünk, hogy hallgatóink el tudjanak igazodni szaktárgyuk módszertanában és önállóan is meg tudjanak közelíteni egy-egy szakproblémát. Az egyéni foglalkozásoknak nem szabad fölöslegessé tenni, esetleg tompítani, hanem növelni kell a hallgatók személyes felelősségét saját munkájuk iránt. A négyszemközti személyes beszélgetés fontos szerepet játszik abban, hogy a hallgatók és előadók megismerjék egymást s közel kerüljenek egymáshoz. A hallgatókkal való egyéni foglalkozás számottevő mértékben mozdítja elő az egyetemi hallgatók rendszeres félévi munkáját. A konzultáció nyújt lehetőséget arra, hogy az előadó a tanulás módszereire vonatkozó tapasztalatait is átadja hallgatóinak. Ez a módszer csak abban az esetben igazán gyümölcsöző, ha szeretettel, megértő segítőszándékkal neveljük hallgatóinkat.

Általános hiány egyetemünkön, hogy a hallgatók kifejezőkészsége komoly kívánnivalót hagy maga után. Nem tudják helyesen, magyarul kifejezni gondolataikat; befejezetlen, helytelenül megfogalmazott mondatokkal válaszolnak a vizsgákon. A mondanivaló logikus kifejezését sem sajátította el hallgatóink tekintélyes része. Az órák anyagának és a kötelező olvasmányok jegyzetelése mind formai, mind tartalmi szempontból gyakran hiányos, elnagyolt, sőt értelmetlen. Az általános műveltség hiányára különösen földrajzi és történelmi ismeretek terén sok példát lehetne felhozni egyetemünk életéből. Még mindig nem érdeklődnek hallgatóink elégmé szenvedélyesen a nemzetközi, általában a politikai kérdések iránt. Ezeken a negatívumokon is nagymértékben tud segíteni az előadó az egyéni foglalkozások alkalmával. Egyetemi nevelőink rendelkeznek azokkal az eszközökkel: tudás, tapasztalat, tekintély, amelyek segítségével e hiányosságokat ki lehet és ki is kell küszöbölni.

Magyarázzuk meg hallgatóinknak a társadalmi munka és a szakmai tanulás szoros egységbeforrását. Saját tapasztalataink alapján bizonyítsuk be, hogy a társadalmi munka milyen jelentékeny mértékben vitte előbbre a mi szakmai és emberi fejlődésünket. Számos indokolt panasz hangzott el, hogy egyes hallgatóinkat oly mértékben elhalmozzák társadalmi munkával, hogy szakmai tanulásuk megsínyli. E hibákra az előadóknak, osztályfőnököknek fel kell hívni a párt és DISZ szervezetek figyelmét, hogy minél előbb kijavíthassák.

Különösen azokra a hallgatókra kell tekintettel lennünk, akik még elsőévesek és járatlanabbak szaktárgyaikban s akik a mult rezsim bűnei miatt érdeklődésük és tanulnivágyásuk ellenére arra kényszerültek, hogy fiatalon kenyérkeresethez lássanak s szakérettségivel kerültek az egyetem padjai közé. E fiatalok döntő többsége már eddig is bebizonyította, hogy különösen megállja helyét az egyetemen. Számos szakérettségis hallgatónk van, akik egész évfolyamokon a legnagyszerűbb eredményeket érték el. Van azonban egy nem elhanyagolható rész is, amely sokkal jobb eredményre lenne képes, ha mi is komolyabban figyelemmel kísérnénk tanulmányi munkájukat s alaposabban megvizsgálnók esetleges lemaradásuk okát. E hallgatókkal való egyéni foglalkozásnak a mostani tanévünkben a tanulmányi évad megnyitásától kezdve lényegesen nagyobb súlyt kell kapnia.

Nem férhet kétség ahhoz, hogy a hallgatók nevelése a párt, a DISZ és az állami szervek mellett az előadókon nyugszik. Az is félreérthetetlen, hogy a tanár elvtársak közül az osztályfőnökök munkája a legfontosabb a hallgatók nevelése szempontjából. Az osztályfőnök jó vagy rossz munkáját is minősíti, hogy milyen mértékben sikerül a kollektív szellemet kialakítani hallgatói között. Az évfolyamok vagy tanulmányi csoportok élére állított osztályfőnökök nap, mint nap érintkeznek hallgatóikkal, ismerik problémáikat. Mégis csak úgy tudnak eredményes munkát kifejteni, ha az érdekeit előadók egésze segítséget nyújt számukra.

Eddigi tapasztalataink arra mutatnak, hogy számottevő eredményt értünk el a hallgatókkal való foglalkozás terén. Egyre gyakoribb, hogy bizalommal fordulnak hozzánk hallgatóink. Gyakran tapasztalhattuk, hogy változó teljesítményt nyújtó emberek munkája rendszeresebbé vált és sokan komoly előrehaladást értek el az önálló munkavégzés terén. Nem lehet vitás, hogy megnőtt hallgatóink felelősségérzete a saját és társaik munkája iránt. Kiveszőben az a felelőtlen diáktípus, aki azzal próbálja mentegetni félévi hanyagságát, hogy «rosszul egyéni konzultáltak velem».

Sikereink azonban nem szerepelhetnek szemellenzőként további munkánkban. Még mindig felüti fejét az egyéni konzultációval kapcsolatban az időhiányra, esetleg más objektív nehézségekre való hivatkozás, a hasznos tapasztalatok figyelmenkívül hagyása, a foglalkozások formális, illetve kincstári jellege, vagy rapszódikus volta, esetleg a szakbarbarizmus irányába való kilengés.

Formalizmussal azoknál találkozunk, akik bürokratikus aktaanyagként kezelik a hallgatókat, nem sokat törődnek velük, s akiket nem érdekel szakmai és politikai előrehaladásuk sem. Hébe-hóba berendelik ugyan magukhoz az embereket, de néhány perces ásítozás alatt igyekeznek minél hamarabb «kikonzultálni» velük magukat.

A hallgatókkal való egyéni foglalkozás terén legtöbbet árt az ú. n. kincstári-jellegű foglalkozás. Egyes előadók a konzultációban az ellenőrzési módszerek összességét vélik felfedezni szakmai és politikai vonatkozásokban egyaránt. Mikroszkópikus alapossággal kívánják meg a kijelölt heti olvasmányanyag kijegyzetelését s a «folyamatos tanulás biztosítása» cégére alatt fejlett, rámenős módszereket alkalmaznak a csip-csup mulasztókkal szemben is, ahelyett, hogy a nevelésre nagyobb gondot fordítanának. Követelményeiket, melyekről maguk is elismerik, hogy túlfeszítettek, már az év elején kijelölik és később sem módosítják a hallgatók egyéb, esetleg más szaktárgyi elfoglaltságának megfelelően. Állandó nyugtalanságban tartják a hallgatókat s ez az idegesítő nyomás nemhogy elősegítené, hanem egyenesen akadályozza a tanulás rendszerességét s végül is kártékonyan befolyásolja az általános egyetemi tanulmányi színvonal emelését. Az indokolatlanul magas követelmények lelkismeretlenségre, felelőtlenségre nevelik a hallgatót. Nem csoda, ha ebben az esetben az «egyéni konzultáció» Damokleskardjaként lebeg a fejük felett s a «konzultációs pánik» az egész félévi munkára árnyékot vet.

Az egyéni konzultáció ne legyen elsősorban ellenőrző, anyagvisszakérdező jellegű. A folyamatos munka minősége megállapítható a szemináriumokon, a kisvizsgákon, a villámdolgozatokon, a csoportos konzultációkon, a vizsgaelőkészítőkön, stb. Kár lenne az egyéni nevelésnek ezt a rendkívül hatékony fegyverét nem a kívánt célnak megfelelően felhasználni. Ha azt akarjuk, hogy hallgatóink hozzászokjanak az önálló munkához, időt és lehetőséget kell biztosítani önálló fejlődésük számára. E hibák megközelítően sem tipikusak, ha hellyel-közzel még kísértenek is.

Új kormányprogrammunk megvalósítása megköveteli tőlünk, hogy merészen, köntörfalazás nélkül tárjuk fel a tanulmányi munka terén burjánzó eddigi hiányosságokat s még a tanév megkezdése előtt vizsgáljuk meg a hallgatókkal való foglalkozás eddigi módszereit is. Ez az előfeltétele annak, hogy szeptembertől kezdve lényegesen figyelemreméltóbb eredményeket érjünk el. Érezze minden előadó és osztályfőnök becsületbeli kötelességének, hogy jól felkészül a legközelebbi tanulmányi évadra, mert kormányprogrammunk magasabb színvonalú és lelkiismeretesebb munkát követel meg tőlünk is. Foglalkozzunk több szeretettel és több megértéssel hallgatóinkkal s akkor ki tudjuk javítani meglévő hiányosságainkat. Hogyha hallgatóink azt tapasztalják, hogy az egyéni konzultáción tanulni lehet, örömmel fogják felkeresni előadóikat, mert meg van bennük az igény arra, hogy minden tanulási lehetőséget kihasználjanak.

Szekeres László

A jó kultúrmunka feltételei

A «Szegedi Egyetem» augusztus 10-i számában «Az Egyetemi Népi Együttes» címmel biztatóhangú cikket olvastunk. A cikk örömmel sorolja fel mindazt, ami a nyár folyamán annak érdekében történt, hogy az eddiginél jobban folyjék a kultúrmunka a Karokon és az Együttesben. Rámutat néhány hibára is, főleg a központi együttes életében. A cikkírónak valószínűleg nem is volt célja a két szegedi egyetem és a Főiskola kultúréletének minden problémájával foglalkozni, azonban azt a hangulatot keltette bennünk, mintha minden a legnagyobb rendben lenne, s nem érintett olyan lényeges kérdéseket, melyeket — ha nem is tartoznak az Együttes belső életéhez — éppen az Együttes további jó, sőt jobb munkája, a kari kultúrélet fellendülése érdekében sürgősen meg kell oldani.

Először is

a kultúrmunka közös irányításának kérdése megoldatlan.

Az eddig már kétszer újraalakult Kultúrotthon Bizottság nem tudta kellően megoldani ezt. Tagjai társadalmi munkában végeztek el olyan feladatokat, melyek — mint pl. a gazdasági felelős munkája — nemcsak hogy igen súlyos anyagi felelősséggel jártak, hanem

sokkal több időt igényeltek volna, mint amennyit a legnagyobb jóindulat mellett is ráfordíthattak.

Az egyetemek és a Főiskola közös kultúrprogrammjának megvalósításához szükséges minimális adminisztráció is tekintélyes munka. Eddig «zugban» intéződött el, gépírók szívességéből és hivatalfőnökök elnéző jóindulatából, mely néhol szinte a szabályosság szélső határát súrolta.

Összevéve ma is eldöntetlen, hogy az Orvosegyetem és a Főiskola bizonyos elszigetelt kultúrmunkára való hajlama ellenére legyen-e közös, központi irányítás továbbra is. Ha lesz, az eddiginél hatékonyabb legyen. Ehhez azonban

elengedhetetlenül szükséges egy függetlenített «kultúrotthon igazgató» és egy adminisztrátor. Egyetlen tudományos, vagy hivatali beosztott elvtársunktól sem várhatjuk el, hogy munkaidő után, (ha nem közben!) olyan feladatokat kíséreljen meg jól, az eddiginél jobban megoldani, melyeket a három szegedi felsőoktatási intézmény összlétszámánál kisebb létszámú ipari és egyéb vállalatok független kultúrotthon-igazgatóra bíznak.

A három intézmény állami vezetése — a Pártbizottság, a DISZ-bizottság és a Szakszervezetek bevonásával — sörgősen döntsön ebben a kérdésben, s segítsen a függetlenített elvtárs mellé olyan munkatársakat toborozni, akik nem fognak úgy «lemorzsolódni», mint az eddigiek (tisztelet a kivételnek), akik hamar találtak okot és módot erre, annál is inkább, mert 3—4 egyéb funkciójuk is volt egyidejűleg. És bár minden érv végső fokon a közös, együttes kultúrmunka mellett szól, a függetlenítés nélkül legalábbis háromfelé fog széthullani mindaz, amit eddig nagy erőfeszítéssel megpróbáltunk egybefogni.

A másik kérdés szorosan összefügg ezzel. Anyagi. Azok az összegek, melyeket kormányzatunk különböző utakon (állami vezetés, szakszervezet, MSZT, DISZ) a kultúrmunka céljaira biztosít, szétforgácsoltan használódnak fel.

Sokszor akadályozza még egy-egy karon belül is összekapcsolódásukat, hogy az egyes szervek külön költségvetésük irányelveit túl mereven alkalmazzák, félnek, sőt néha féltékenykednek.

Így gond lesz mindig pl. még egy kari közös klubszoba felszerelése is. Nem is beszélve a központi együttes anyagi támogatásáról.

Végeredményben a közös egyetemi kultúrmunka lehetetlen az adott területen rendelkezésre álló összegek tervszerűen összehangolt felhasználása nélkül.

Csak ezeknek a problémáknak a végleges megoldása után várható, hogy azok a keretek, melyeket eddig szorgalmas kezek az egyetemeinken és főiskolánkon megteremtettek, színvonalasabb munkát fognak tartalmazni s ugyancsak

ezek után várhatjuk a gyakorlati kultúrmunka apróbb-nagyobb hibáinak kijavítását.

Amikor illetékes minisztériumaink az egyetemi kultúrélettel kapcsolatos problémákat hónapokkal ezelőtt napirendre tűzték, elsősorban állami szerveinknek (Rektori, Igazgatói Hivatalok) feladata a kérdések haladéktalan megvizsgálása és megoldása. Kormányunk programmjának megvalósítása, «dolgozóink anyagi- és kulturális színvonalának állandó emelése», mint célkitűzés kötelez erre.

Pedagógusok vizsgái után

Az elmult hónapban ugyancsak mozgalmas volt a Pedagógiai Főiskola környéke. Négy megye szakosodó általános iskolai nevelői jöttek Szegedre, hogy miután otthon lemérték tanítványaik tudását és nyári szünetre küldték őket, maguk is számot adjanak ideológiai és szakmai továbbképzésük során elért eredményeikről. — Különösen július második felében volt «nagy forgalom». — Közel 800 nevelő vett részt hét napos vizsgaelőkészítőn, s az ezt követő vizsgákon. — Dícsérendő az a megjelenési készség, ahogy nevelőink egy tanítási év szívós, kemény munkája után lankadatlan kedvvel készültek vizsgáikra.

Minek köszönhető a fejlődés? Az időközben megjelent K. M. utasítások a Főiskolák és a megyék felé ismételten hangsúlyozták ennek a képzési formának fontosságát. A másik ok: a Főiskola szoros és jó kapcsolatot teremtett a területileg hozzátartozó megyék oktatási osztályával és egymást segítve, a munkát összehangolva érték el ezt a szép eredményt.

A Főiskola oktató személyzete az államvizsgák és a nappali tagozat felvételi bizottságainak ülései miatt rendkívül elfoglalt volt, s így példamutatónak kell minősíteni lelkiismeretes munkájukat. Az előadások során tanáraink mindent elkövettek, hogy a hallgatók előtt az anyagot súlypontilag csoportosítva megvilágítsák és ezzel őket az egyéni tanulásra felkészítsék. Munkabeosztásuk olyan volt, mely lehetővé tette a szemináriumvezetők részére az előadások meghallgatását. Az előadók a szemináriumvezetőket minden esetben jól előkészítették a szemináriumi órák megtartására, ami a munkát igen eredményessé tette. A természettudományi tárgyaknál a gyakorlatok is lelkes munkában teltek el s a vezetők megállapítása szerint a hallgatók fegyelme és munkaszeretete meghaladta az eddigi csoportok átlagos színvonalát. Igen eredményesnek mutatkozott a növénytan és állattannál a viszonylag alacsony elméleti órák mellett beállított magas óraszámú gyakorlatok megtartása. Külön kell megemlékeznünk a Természettudományi Tanszékek gyakorlatokat előkészítő munkájáról, melynek során az elmult évek tapasztalatait helyesen használták fel, s így azok eredményességét fokozták. A Fizikai Tanszék pl. a munkarend összeállításánál még azt a szempontot is maradéktalanul érvényesíteni tudta, hogy az előadások, egyéni tanulások, szemináriumok és gyakorlatok az egyes elméleti egységek figyelembevételével más-más óraszámban kövessék egymást a tétel súlyosságától függően. Ennek meg is volt az eredménye.

Feltűnő volt a matematika-fizikai szaknál mutatkozó javulás. A hallgatók közül többen két, esetleg három jeggyel javították eredményüket a félévihez képest. Ezzel bebizonyították, hogy ezek a tárgyak is megtanulhatók és nem a Főiskola vizsgáztató tanárainak maximalista igényei akadályozták eddigi munkájukat. Szakmai vonalon elért eredmény: 4.2 tanfolyam átlag.

Főiskolánk egésze (oktató személyzet és levelező osztály) minden tekintetben egységes és komoly követelményekkel lépett fel a hallgatókkal szemben. Az egységes szervezési, oktatói és nevelési eljárás a képzés tekintélyét fokozta, s úgy látjuk ennél a csoportnál kialakult az a vélemény, hogy a főiskolai képzés komoly követelményeit csak rendszeres, komoly munkával lehet elvégezni. Ugyanakkor azonban messzemenően érezték a Főiskola támogatását, hiszen tanulmányi és emberi problémáikat a lehetőségen belül igyekeztünk megoldani.

Meggyőződésünk, hogy Főiskolánk levelező hallgatói a kormányprogrammban leszögezett általános iskolai fejlesztés területén komoly, eredményes munkát fognak végezni, s ezzel méltóképpen hálálják meg kormányzatunk gondoskodását.

SPORT

„LENDÜLET" SK MUNKÁJÁRÓL

Az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Lendület Sport Köre a TSB félévi kiértékelése alapján a jó munkát végző sportkörökhöz tartozik. Tervezerűen dolgozik, egyes szakosztály tagjai pedig igen jó eredményt érnek el. Így pl. a teniszezők, akik megyei bajnokok és a Lendület országos versenyén az első három helyezést is megszerezték. Tömegsporttá igyekeznek tenni a teniszt, sok egészségügyi dolgozó játszik az újszegedi pályáikon. Az ajig féléve fennálló női tornász szakosztály is lelkesen működik. Területi bajnokok és a Lendület országos versenyén az 5. helyet érték el. E hónap 9-én Kaposváron versenyeztek a nagyszabású Lendület Spartakiádon. — Az asztaliteniszezők szorgalmas edzéssel készülnek az őszi bajnokságra, melyen jó eredményt akarnak elérni. — A labdarugók, sajnos, nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. A hanyag edzésre járás, laza fegyelem nem felel meg szocialista sportunk építésének; sürgősen ki kell javítani a hibákat. MHK tervüknek több mint felét teljesítették eddig. 2—3 hetenként folynak az MHK próbák. — Hibája a sportkör vezetőségének, hogy a 40 város postaversenyben nem szerepelteti sportolóit. Az idény hátralévő részében ki kell küszöbölni ezt a hiányosságot.

Társadalmi munkával tenisz- és röplabdapályát építenek a „Lendület" tagjai a klinikák területén. Ebben a hónapban szeretnék befejezni a teniszpálya építését. A Szakszervezeti Bizottságtól sok segítséget kapnak, a szükséges drótháló biztosítva van, a Gazdasági Hivatal pedig teherautót bocsájtott rendelkezésükre. A munkában az I. sz. Sebészeti klinika dolgozói járnak az élen. Eddig több mint 400 munkaórát dolgoztak.

Reméljük, hogy a TSB évvégi kiértékelésénél még jobb munkáról fognak beszámolni.

SOK A HUZA-VONA AZ EGYSÉGES EGYETEMI SPORTKÖRNÉL

Az év befejezése után örömmel üdvözöltük az egységes egyetemi sportkör megvalósítását előkészítő értekezletet. A DISZ, a Pedagógus Szakszervezet, az Egészségügyi Szakszervezet örömmel fogadta az egységes egyetemi sportkör gondolatát és határozat is született, hogy szeptemberben már az egységes egyetemi sportkör fog működni. A megvalósítás elé azonban akadályok gördültek. Mindenki helyesnek tartja, de kezdeményezni senki sem akar. Az ajulról megindult kezdeményezést, amelyet Országos Párthatározat is támogat, a központoknak jóváhagyólag tudomásul kell venni, de nem szabad akadályozni, mint a jelen esetben történt az Egészségügyi Szakszervezet részéről. Elvi síkon a Párthatározat már döntött, mikor kimondta, hogy az egyetemeken csak a Haladás Sportkör működhet. A Pedagógus Szakszervezet már megtette a lépéseket a Párthatározat végrehajtására, az Egészségügyi Szakszervezet még mindig akadékoskodik. A Szakszervezetek transzmissziós szíjjak, de az Országos Egészségügyi Szakszervezet ezen a téren nem az. Hallgatással is lehet szabotálni s az Egészségügyi Szakszervezet ezt teszi, mikor hallgatással akarja a határozat végrehajtását elodázni. Természetes, hogy a helyi Szakszervezet hiába tartja helyesnek a dolgozók és ifjúság egységét, hiába van szándékában, hogy a sport területén tovább folytatja a nevelő munkát, az országos szervtől sem jóváhagyás, sem intézkedés nem történik. Lássa be az Egészségügyi Szakszervezet, hogy dolgozóik sportját az egyetemen belül, az ifjúsággal összefogva jobban biztosítja az egységes egyetemi sportkör és engedje, hogy amint a dolgozók együtt dolgoznak az ifjúsággal, együtt is sportolhassanak. Ne gátolja az Egyetemet nevelőmunkájának kiszélesítésében. Az egyelem egy nagy egység, nem lehet szétdarabolni, mert azzal csak gyengül.

SZEGEDI EGYETEM
A Szegedi Tudományegyetem, Orvosegyetem és Pedagógiai Főiskola lapja
Szerkeszti a Szerkesztőbizottság
Kiadja: Az MDP Egyetemi és Főiskolai Pártbizottsága, a Tudományegyetem rektora, az Orvosegyetem dékánja, a Főiskola igazgatója, a DISZ és a Szakszervezetek
Telefon: 34—54

Csongrádmegyei Nyomdaipari V. Szeged, 3666
Felelős vezető: Vincze György